

20 Let Unesco dejavnosti na OŠ Cirila Kosmača Piran

Piran je, to lahko rečemo, zibelka UNESCO dejavnosti na področju slovenskega šolstva. Vse skupaj se je začelo pred 20 leti, ko smo na OŠ Cirila Kosmača Piran med prvim (november 1992) in drugim (april 1993) obiskom ekspertnih komisij UNESCA pripravljali in tudi organizirali pouk za begunske otroke iz BiH, ki so v naši deželi našli zatočišče pred strahotami vojne. Leta 1993 je tako OŠ Cirila Kosmača Piran kot prva v Sloveniji prejela certifikat UNESCO s podpisom generalnega direktorja UNESCA dr. Federica Mayorja, ki nas je leta 1997 tudi obiskal. Tako nekako nas je priložnost ali bolje rečeno potreba po sodelovanju in združevanju poslala na pot, ki ji sledimo že vsa leta, z vsemi vzponi in padci. In zagotovo so sledi, ki jih puščamo za seboj, vidne in trajne v vsakem od nas, v našem okolju in svetu. Pri nas je UNESCO vtikan v življenje in delo šole, kot drobna nit se vije skozi vsak trenutek, se odraža v medsebojnih odnosih, od sprejema prvošolcev v naše vrste, pa do slovesa devetošolcev, ko jih pošljemo v svet.

Leta 2002 je tedanja nacionalna koordinatorica slovenske mreže šol ASP, ga. Alenka Aškerc Mikeln, za delovanje celotne slovenske mreže prejela visoko priznanje »steber miru (PPAI)«, in sicer za projekt Inicijativa v podporo miru. Prvič se je zgodilo, da je priznanje prejela mreža in ne posamezna institucija, na kar smo še posebno ponosni, saj je to še en dokaz, da smo sposobni sodelovanja in povezovanja.

Skozi vztrajno delo je projekt »Naše domačije« prerasel v strategijo, v kateri je vsakdo lahko pokukal k ognjišču svojega bližnjega in odprl vrata svojega doma prijatelju. Skozi jezik, pesem, ples, tipične jedi, navade in običaje ter praznike smo se spoznavali, utrjevali lastno in vzbudili spoštovanje do identitete so-

človeka. Rušili smo predsodke in radirali stereotype, se pogovarjali z dedki, babicami, starši in načrtovali za prihodnost.

»Dediščina v rokah mladitve – Mladi posvojijo spomenik« je še ena strategija, ki je mladim odpirala vrata v raziskovanje kulturne dediščine. Sami so izbrali zaklade iz preteklosti, jih raziskovali, obujali v življenje, sodelovali z okoljem in skrbeli, da sledi preteklosti ne bi potonile v pozabo. Vsako poletje so se mladi zbrali v Piranu, predstavljali svoje ugotovitve, izkušnje, svoje male zmage, ki so ponekod prerasle v velike. Skozi leta aktivnosti se je zbralo nemalo spomenikov, snovne in nesnovne dediščine in prav mladi so tisti, ki so obudili v življenje prenekateri skoraj pozabljeni zid, običaj, dom ali osebo.

V letih 2005 in 2008 je učiteljica naše šole aktivno sodelovala v odpravi slovenske delegacije v Namibijo ter na ta način zastopala svojo šolo, mesto in državo. Namen obeh obiskov je bil namibijskim koordinatorjem pomagati in svetovati pri vzpostavljanju mreže UNESCO ASP. V oktobru

leta 2009 smo pod okriljem Ura-da za UNESCO Republike Slovenije gostili predstavnike iz petih držav z juga Afrike. Slovenijo so obiskali, da bi izmenjali izkušnje in pridobili nova znanja ter doma ustvarili lastno mrežo šol.

»Korenine in Krila« je naš nacionalni projekt z mednarodno udeležbo, ki ima svetovni sloves in dvajsetletno zgodovino. Od prvega leta dalje smo na šoli organizirali celoletno sodelovanje na daljavo ter zaključni projekt v obliki intertedna, kjer so mladi z vsega sveta skupaj s svojimi mentorji pletli mrežo znanj, izkušenj in prijateljstev, ki trajajo še danes. Vsako leto smo odprli novo, aktualno področje, ki se je dotikalo UNESCO tem in svetovnih problemov. Razrešili smo marsikatero uganko, raziskovali in trdno zadržali svoje korenine ter brez dvoma štrli svoja krila daleč preko vseh meja, na dvorišča svojih sosedov, v svet, pa spet nazaj domov. Do danes smo sodelovali z mladimi in mentorji iz: Avstrije, Madžarske, Norveške, Poljske, Romunije, Srbije, Hrvaške, Madagontje, Črne gore, Bosne, Nami-

bije in Slovenije. Lansko leto smo k sodelovanju povabili še Nemčijo in Francijo, letos pa se nam je pridružila tudi Turčija. Kakorkoli stvar obrnemo – UNESCO je del nas, potreba po navezovanju stikov, po medsebojnem sodelovanju, vseživljenjskem učenju, trajnostnem razvoju, reševanju okoljskih problemov, razvijanju pozitivne samopodobe posameznika in skupne, ohranjanju kulturne in naravne dediščine – vse to in še marsikaj za nas ni znanstvena fantastika, je resničnost, ki jo živimo, je potreba, je odgovor na vse, kar se je že zgodilo, se dogaja in se bo dogajalo še daleč v prihodnosti. Živimo in delamo z odgovornostjo, s hvaležnostjo in ostrino – tak odnos dolgujemo našim prednikom, zanamcem in samim sebi.

Čemu vztrajamo? V zadnjih letih svet pretresajo mnoge spremembe, ki se kažejo v življenju in delu ljudi, v naših medsebojnih odnosih, v pogledu na okolje, znanje, razvoj in napredek. Mnogokrat se zdi, da drvimo v neznano, pa se ustavimo že za prvim vogalom, saj vedno pogosteje

ugotavljamo, da spremembe, tiste dobre in tiste slabe, ustvarjamo sami. In ravno želja, da bi naš planet ostal in postal lepši ter boljši kraj za življenje vseh bitij, je tista, ki nas žene naprej, ko preko vseh ovir z radovednostjo in vznesenostjo iščemo rešitve, da bi vzpostavili ravnotežje med vsemi akterji življenja na Zemlji.

Preteklo leto je bilo za našo šolo nekaj posebnega, saj smo skupaj z ASP mrežo Slovenije praznovali 20. rojstni dan. Z intertednom na temo OZN in UNESCO smo skušali čim boljše označiti ta za nas vse izredno pomemben jubilej. Sklenili smo ga s prireditvijo na Tartinijevem trgu, ki jo je otvoril župan, g. Peter Bossman. Njegove besede o prepoznavnosti Pirana po svetu, tudi po zaslugi naše šole, so nas navdale s ponosom. Učenci so zaplesali, zapeli, muzicirali, deklamirali, likovno ustvarjali, fotografirali, skratka, s kreativnim mišljenjem stopali naprej. Tartinijev

trg je ob toliko otroških glasovih in gibih zaživel v vseh barvah in radosti, ljudje so se ustavljali, kramljali, ploskali, se čudili, se zliči z dogajanjem. Bilo je živo, veselo,

ponosno, preprosto lepo – kot se za mestni trg spodobi.

Mnogokrat smo že dokazali, da zmoremo veliko, da smo skupaj modrejši, da vidimo v pri-

hodnost in znamo ceniti raznolikost kultur, ki ne pozna meja, sovraštva, prezira. Naj tako ostane oz. bolje rečeno – naj gre tako naprej!

